

BBC Tiếng Việt xin giới thiệu bài của hãng thông tấn Pháp AFP hôm 6/9 về cộng đồng người Chăm Hồi giáo ở quận Tám thành phố Hồ Chí Minh:

Tiếng kêu cầu kinh từ trên tháp toạ khắp các ngõ ngách mô t khu dân cư ở thành phố Hồ Chí Minh trong lúc những người dân ông đồ mũ thêu, quần xà rồng nhiều màu sắc tụ tập về thánh đường Hồi giáo trong khu.

Ca nh này khiến người ta liên tưởng đến Malaysia, Indonesia hay Brunei hơn là Việt Nam với văn hóa ảnh hưởng Trung Quốc, và người Hồi Giáo chỉ là mô t nhóm rất nhỏ.

Cộng đồng nhỏ này mô t khu vực thuộc quận Tám nói hơn là nhóm người Chăm Hồi giáo lớn nhất ở khu đô thị vẫn thường được gọi là mô t cách không chính thức là Sài Gòn này.

Hơn có 1.300 cư dân, các nhà hàng đồ ăn halal, mô t thánh đường lớn cùng mô t ngôi trường thi công xuyên quốc gia sinh qua Malaysia để tiếp tục học lên cao.

Cũng có các cộng đồng người Chăm khác ở miền trung và nam Việt Nam, tất cả đều là hậu duệ của dân tộc từng có vùng quốc Champa trị vì đây nhiều thế kỷ.

Chính phủ nói có trên 100 nghìn người Chăm đất nước có dân số 86 triệu người đa số là theo đạo Phật.

"Người Chăm đã thua và mất nước. Tôi cảm giác như đang sống trong môi trường đất nước khác và không phải nhà mình," môi trường bán buôn năm nay 49 tuổi cho biết tên mình là Hachot.

Trong hàng trăm năm, người Chăm theo Ấn giáo từng phải biến đổi các phân đất mà nay là miền trung và miền nam Việt Nam và chỉ dân dân chuyển sang Islam.

Nhưng đến cuối thế kỷ 15 người Việt đã vươn xuống phía nam khi Champa suy tàn.

Hôm nay, di sản còn rõ nhất của vương quốc này là di tích thánh địa Mỹ Sơn gần Đà Nẵng.

Đây là khu vực được UNESCO xếp hàng di sản thế giới và thu hút nhiều khách du lịch.

Giới nghiên cứu nói hôm nay có hơn 80% dân Chăm là tín đồ của Hồi giáo.

Theo các số liệu của chính phủ, người Chăm là nhóm nhỏ nhất trong sáu nhóm tôn giáo chính của nước này, với Phật giáo là lớn nhất.

Hoa t đông tôn giáo vẫn thuộc quyền kiểm soát của nhà nước tại nước Việt Nam công sa n, nhưng tín ngưỡng theo nhiều hệ phái tôn giáo khác nhau đang phát triển.

Khu dân cư có mô t thánh đ`ng Hồi giáo và tr`ng đ` o

Tuy vậy, những người theo Thiên Chúa giáo từ lâu có tranh chấp với chính phủ về đất đai, và mô t số nhóm Phê t giáo thiê u số nói bí ðàn áp.

Còn người Hồi giáo giữ mô t cuộc sống ít gây chú ý.

"Chúng tôi chỉ theo tôn giáo của mình. Chúng tôi không quan tâm đến chính trị," theo Haji Mousa, 52 tuổi, phó ban quản lý tr`ng học trong khu.

Ông thành thạo tiếng Malaysia và biết mô t ít tiếng Ả-rập.

Ông Mousa nói thành phố Hồ Chí Minh có hơn mô t chục vị imam, đều đào tạo ở Việt Nam.

Các vị imam nổi c ngoài cũng ghé thăm, đặc c biệt t là t Malaysia, và kinh Koran đ c di ch sang tiếng Viê t.

Ngũgĩ gầy gò trong bộ áo s mi không cò và xà rồng bên d i, kính go ng kim loa i, ông sống ở quê n Tám này t thập niên 1960s, khi nh ng ng i Châm đầu tiên đến đây.

Nhiều ng i xuất thân t ti nh An Giang ở vùng đông bằng Sông C u Long, n i Châu Đốc vẫn đang có mô t cò ng đông ng i Châm Hồi giáo rất l n.

Hồi đầu, nh ng ngôi nhà củ a ng i Châm ở quê n Tám vẫn còn làm bằng gỗ và mái lá.

Điê n đ c kéo về trong năm 1990, sau đó khá lâu có thêm chiếc cầu đ c xây đê nói khu vực t ng bi cô lập v i thành phố, kéo theo đ ng xá đ c ca i thiê n và phát triê n nhanh chóng trong khu xung quanh.

Theo dân c , hiê n có 16 thánh đ ng ở thành phố Hồ Chí Minh, mà mô t số đ c xây nh hữ tr củ a các n c Hồi giáo.

Mô t tấm ba ng nói thánh đ ng Jamiul Anwar này đ c xây la i vào năm 2006 v i tiền tài tr t Các tiê u v ng quốc A rập và Hồi i ch thập đ .

Mặc dù ho đ c tài tr t Trung Đông, quan hệ củ a ng i Châm v i Malaysia và Indonesia vẫn ma nh h n, mô t phân nh các giá trị tôn giáo và văn hóa chung.

"Ng i Malaysia đến đây và giúp đ các tr ng họ c, ta o viê c làm," bà Hachot nh la i.

Mỗi quan hệ đ c thiết lập cách đây h n 20 năm sau khi Viê t Nam bắt đầu chính sách m c củ a kinh tế t t.

Bà nói không ca m thấy là mô t phân cu a xã hộ i Viê t Nam rô ng h n, mắ c dù chính phủ đã giúp bà xây la i nhà vài năm tr ớc.

Nhiều ho c sinh tr ờng đã o sẽ sang Malaysia ho c tiếp

Thái độ cu a nhóm đa số ng ời Kinh vớ i ng ời Chăm rất khác nhau, bà Hachot nói.

"Mô t số ng ời Kinh nói ng ời Chăm ờ d ," bà nói, và ho không thích chuyê n ng ời Chăm kiêng thi t heo. "Nh ững ng ời khác thì không chú ý."

Nhiều c dân Hồi giáo l ớn tuồ i hành h ờng về Mecca, và đa số ng ời Chăm có tên A -rập trên giấy ch ờng minh nhân dân do chính phủ cấp.

Mohamath Zukry năm nay 22 tuồ i, t quê An Giang lên đây cách nay 18 tháng đê ho c và sống trong madrassa.

Anh có kế ho ạch sang Malaysia đê kết thúc quá trình ho c đ ỏ, và đê ho c công nghệ thông tin.

Ng ời ít mô đ ỏ h n là Mack Aly năm nay 29 tuồ i, là ng ời môi gi ời nhà đất sống bên ngoài

khu Ngũgĩ i Châm, nói anh vẫn thích uống rượu u với bạn, và họ n hỏ môt phu nữ không pha i Hỏ giáo.

"Viết Nam tôn giáo không ma nh lắm. Tôi sẽ không ăn thịt heo, nhng tôi không cầu kinh mỗi ngày năm lần. Tôi uống rượu u và hút thuốc," anh gia i thích trong môt quán cà phê sang tro ng.

Aly và gia đình tân du ng c hỏ i do công đổng Hỏ giáo đem la i.

Anh em trai làm việc c Ai Cập còn chi em gái Indonesia.

Trùm khăn, mắ c váy dài và áo khoác tay là th i trang th ng thấy trong khu Ngũgĩ i Châm nhng phu nữ bo khăn trùm đầu khi đi làm, và có khi mắ c quần jeans.

Hỏ nói làm nh vậ y môt phân vĩ s bi các đổng nghiê p phân biê t đối x .

Ngô Văn Đổng năm nay 50 tuôi là môt trong số ít Ngũgĩ i Kinh ca i đạ o, mắ c dù bi gia đình pha n đối vĩ nghĩ rằng tôn giáo này "kỳ cu c".

Ngũgĩ i th c khí này nói chuyê n sang Islam chủ yếu là vĩ lấy vĩ Ngũgĩ i Châm h n là vĩ tôn giáo.

Sau môt th i gian ông bắt đầu hiê u rõ h n về lòng tin mình đã nh n.

Nh nhữ ng Ngũgĩ i Hỏ giáo trên thế gi i, Ngũgĩ i Châm quâ n Tám cũng gi i lễ Ramadan đến ngày 9 tháng Chín.

Ho cũng th ng ăn Tết Viê t Nam, mắ c dù không th c hiê n các nghi lễ tâm linh kèm theo.

"Nh ng chúng tôi vẫn vui," l i ông Đông.